

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ VEMA S.A.

ВЕРИФІКАЦІЯ ПРОЕКТУ СВ «СКОРОЧЕННЯ ВИКИДІВ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ ШЛЯХОМ ГАЗИФІКАЦІЇ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ»

Перша періодична за період 01.01.2008 – 30.06.2011

ЗВІТ № UKRAINE-VER/0350/2011

РЕДАКЦІЯ №02

БЮРО ВЕРІТАС СЕРТИФІКЕЙШН

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Дата першої публікації: 12.09.2011	Структурна одиниця: Бюро Верітас Сертифікейшн Холдинг SAS
Клієнт: VEMA S.A.	Контактна особа клієнта: Фабіан Кнодель

Резюме:

Компанія «Бюро Верітас Сертифікейшн» провела першу періодичну верифікацію за період з 01 січня 2008 р. по 30 червня 2011 р. проекту «Скорочення викидів парникових газів шляхом газифікації Одеської області», компанії «VEMA S.A.», розташованого в Одеській обл., Україна, який застосовує специфічний підхід СВ, на базі критеріїв Рамкової конвенції ООН щодо зміни клімату для проектів Спільного Впровадження (СВ), а також критеріїв, наданих для забезпечення відповідного функціонування проекту, моніторингу та звітності. Критерії РКЗК ООН стосуються статті 6 Кіотського протоколу, методологій і правил СВ та подальших ухвал Наглядового Комітету Спільного Впровадження, а також критеріїв країни, в якій здійснюється проект.

Область верифікації визначається як періодична незалежна перевірка та послідовна детермінація скорочень викидів парникових газів, яка проводиться Акредитованим незалежним органом протягом визначеного верифікаційного періоду, і складається з наступних трьох етапів: i) кабінетний аналіз Плану моніторингу; ii) наступні опитування зацікавлених сторін проекту; iii) вирішення виявлених зауважень та видання остаточного верифікаційного звіту та висновку. Всю верифікацію – від аналізу контракту до верифікаційного звіту та висновку – було здійснено із застосуванням внутрішніх процедур компанії «Бюро Верітас Сертифікейшн».

Першим результатом процесу верифікації є перелік Запитів на роз'яснення, Запитів на коригувальні дії, Запитів на подальші дії (ЗР, ЗКД, ЗПД відповідно), який надано у Додатку А.

У висновку компанія «Бюро Верітас Сертифікейшн» підтверджує, що проект впроваджується як заплановано й описано у схваленій проектно-технічній документації. Встановлене обладнання, необхідне для скорочення викидів, працює надійно і відкаліброване належним чином. Впроваджено систему моніторингу, і завдяки проекту відбувається скорочення викидів ПГ. Скорочення викидів ПГ обчислюються без суттєвих помилок, упущень і хибних тверджень. Результатом впровадження проекту стало скорочення викидів ПГ у кількості 3617064 тСО₂екв. протягом періоду моніторингу з 01.01.2008 по 30.06.2011 (979869 тСО₂екв. за період 01.01.2008-31.12.2008, 986935 тСО₂екв. за період 01.01.2009-31.12.2009, 1074768 тСО₂екв. за період 01.01.2010-31.12.2010 та 575492 тСО₂екв. за період 01.01.2011-30.06.2011).

Наш висновок відноситься до проектних емісій парникових газів та повідомлених фактичних скорочень викидів парникових газів, що стосуються схваленої базової лінії та моніторингу за проектом, а також пов'язаних з ними документів.

Звіт №: UKRAINE-ver/0350/2011	Предметна група: СВ
Назва проекту: «Скорочення викидів парникових газів шляхом газифікації Одеської області»	
Роботу виконали: Керівник групи, провідний верифікатор: Ігор Качан Член групи, провідний верифікатор: Вікторія Легка Член групи, технічний спеціаліст: Олександр Кузьменко	
Роботу перевіряв: Іван Соколов – Внутрішній технічний рецензент	
Роботу затвердив: Флавіо Гомес – Операційний менеджер	
Дата цього перегляду: 15.09.2011	Версія №: 02
Кількість стор: 42	

- Розповсюдження без дозволу Клієнта або відповідальної організації заборонено
- Обмежене розповсюдження
- Необмежене розповсюдження

Зміст	Сторінка
1 ВСТУП.....	4
1.1 Мета верифікації	4
1.2 Обсяг верифікації	4
1.3 Верифікаційна група	5
2 МЕТОДОЛОГІЯ	5
2.1 Огляд документації	6
2.2 Інтерв'ю	6
2.3 Вирішення запитів на роз'яснення, коригувальні та подальші дії	7
3 РЕЗУЛЬТАТИ ВЕРИФІКАЦІЇ.....	7
3.1 Питання та ЗПД, які залишились невирішеними з попередніх верифікацій	8
3.2 Схвалення проекту залученими сторонами (90-91)	8
3.3 Впровадження проекту (92-93)	9
3.4 Відповідність плану моніторингу методології ведення моніторингу (94-98)	10
3.5 Перегляд плану моніторингу (99-100)	11
3.6 Управління даними (101)	11
3.7 Верифікація програмної діяльності (102-110)	12
4 ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ВИСНОВОК.....	13
5 ПОСИЛАННЯ	15
ДОДАТОК А: ПРОТОКОЛ ВЕРИФІКАЦІЇ ПРОЕКТУ СВ	20

Скорочення

CO ₂	Діоксид вуглецю
АНО	Акредитований Незалежний Орган
БВС	Компанія «Бюро Верітас Сертифікейшн Холдинг SAS»
ЗКД	Запит на коригувальні дії
ЗМ	Звіт з моніторингу
ЗПД	Запит на подальші дії
ЗР	Запит на роз'яснення
КДВ	Керівництво з детермінації та верифікації
МГЕЗК	Міжурядова група експертів з питань зміни клімату
МЧР	Механізм чистого розвитку
НКСВ	Наглядовий комітет спільного впровадження
ОСВ	Одиниця скорочення викидів
ПГ	Парникові гази
ПГП	Потенціал глобального потепління
ПКО	Призначений координаційний орган
ПМ	План Моніторингу
ПТД	Проектно-технічна документація
РКЗК ООН	Рамкова конвенція ООН зі зміни клімату
СВ	Спільне впровадження

1 ВСТУП

Компанія «VEMA S.A.» уповноважила компанію «Бюро Верітас Сертифікейшн» провести верифікацію скорочення викидів проекту СВ «Скорочення викидів парникових газів шляхом газифікації Одеської області» (надалі за текстом «проект»), розташованого в Одеській області, Україна.

У цьому звіті підсумовано висновки щодо верифікації проекту, виконаної на основі критеріїв РКЗК ООН, а також критерій щодо забезпечення послідовного функціонування, моніторингу та звітності за проектом.

Верифікація охоплює період з 01 січня 2008 року по 30 червня 2011 року.

1.1 Мета верифікації

Верифікація – це періодична незалежна перевірка та послідуєча детермінація Акредитованим незалежним органом (АНО) скорочень викидів парникових газів (ПГ), які спостерігаються протягом визначеного верифікаційного періоду.

Мету верифікації можна поділити на початкову верифікацію та періодичну верифікацію.

Критерії РКЗК ООН стосуються Статті 6 Кіотського протоколу, правил та методик СВ, а також послідових рішень Комітету з нагляду СВ та критеріїв приймаючої сторони.

1.2 Обсяг верифікації

Обсяг верифікації визначається як незалежна та об'єктивна перевірка і послідуєча детермінація Акредитованим незалежним органом скорочень викидів ПГ. Верифікація базується на представленому моніторинговому звіті і детермінованій проектно-технічній документації, включаючи дослідження базової лінії проекту, переглянутий план моніторингу та інші відповідні документи. Інформація, наведена в цих документах, перевіряється на відповідність Кіотському протоколу, правилам РКЗК ООН та пов'язаним з ними документами.

Верифікація не передбачає надання консультацій клієнту. Однак, висунуті запити на роз'яснення, коригувальні та/або подальші дії можуть сприяти поліпшенню моніторингу проекту у відношенні скорочення викидів парникових газів.

1.3 Верифікаційна група

Група з верифікації складається з наступних осіб:

Ігор Качан

Керівник групи, провідний верифікатор проектів з питань зміни клімату компанії «Бюро Верітас Сертифікейшн»

Вікторія Легка

Член групи, верифікатор проектів з питань зміни клімату компанії «Бюро Верітас Сертифікейшн»

Олександр Кузьменко

Член групи, технічний спеціаліст компанії «Бюро Верітас Сертифікейшн»

Верифікаційний звіт перевірів:

Іван Соколов

Внутрішній технічний рецензент компанії «Бюро Верітас Сертифікейшн»

2 МЕТОДОЛОГІЯ

Увесь процес верифікації – від аналізу контракту до верифікаційного звіту та висновку – було здійснено відповідно до внутрішніх процедур компанії «Бюро Верітас Сертифікейшн».

З метою забезпечення прозорості процесу верифікації, було складено верифікаційний протокол, відповідно до «Керівництва з детермінації та верифікації» версії 01, виданого Наглядним Комітетом спільного впровадження на його 19 засідання, яке відбулося 04.12.2009 року. В протоколі чітко відображаються критерії (вимоги), засоби верифікації та результати верифікації визначених критеріїв.

Верифікаційний протокол слугує для виконання наступних завдань:

- Організовує, деталізує і з'ясовує вимоги, котрим повинен відповідати проект СВ;
- Забезпечує прозорість процесу верифікації, в ході якого верифікатор документує спосіб перевірки певної вимоги і результат цієї перевірки.

Заповнений верифікаційний протокол знаходиться в Додатку А цього звіту.

2.1 Огляд документації

Було переглянуто Звіт з моніторингу (ЗМ), наданий компанією «VEMA S.A.», і додаткові документи, пов'язані з розробкою проекту, його базової лінії та плану моніторингу, тобто державне законодавство, проектно-технічна документація (ПТД), «Керівництво щодо критеріїв для встановлення базової лінії та моніторингу», критерії сторони, що приймає, Кіотський протокол, які підлягають перевірці Акредитованим незалежним органом.

Результати верифікації, представлені у даному звіті, стосуються Звіту з моніторингу версії 01 від 11 серпня 2011 року і версії 02 від 07 вересня 2011 року та проекту, описаного в детермінованій ПТД.

2.2 Інтерв'ю

17.08.2011 верифікаційна група компанії «Бюро Верітас Сертифікейшн» відвідала місце впровадження проекту, ВАТ «Одесагаз», і провела опитування зацікавлених сторін проекту для підтвердження відібраної інформації і отримання відповідей на питання, які виникли під час аналізу документів. Були опитані представники компанії «VEMA S.A.» та ВАТ «Одесагаз» (див. Посилання). Основні теми інтерв'ю підсумовані у Таблиці 1.

Таблиця 1 Темі Інтерв'ю

Організація, представники якої були опитані	Темі інтерв'ю
ВАТ «Одесагаз»	Організаційна структура Відповідальність та повноваження Ролі та обов'язки щодо збору та обробки даних Встановлення обладнання Реєстрація даних, архівування та звітність Контроль вимірювального обладнання Система ведення записів за вимірюваннями, база даних ІТ управління Навчання персоналу Процедури та технології управління якістю Внутрішні аудиту та перевірки
Консультант: Компанія «VEMA S.A.»	Методологія базової лінії План моніторингу Звіт з моніторингу Відхилення від ПТД

2.3 Вирішення запитів на роз'яснення, коригувальні та подальші дії

Метою цього етапу верифікації є висування запитів на коригувальні дії та на роз'яснення, а також будь-яких інших питань, які необхідно роз'яснити для отримання позитивних висновків компанії «Бюро Верітас Сертифікейшн» щодо розрахунків скорочення викидів ПГ.

Якщо група верифікації в процесі перевірки звіту з моніторингу або супроводжуючої документації виявляє питання, які потребують виправлення, роз'яснення або покращення відповідно до вимог моніторингу, вона повинна висунути ці питання та повідомити про них учасників проекту у формі:

(а) Запиту на коригувальні дії (ЗКД), що вимагає від учасників проекту виправлення помилки, яка не відповідає плану моніторингу;

(б) Запиту на роз'яснення (ЗР), що вимагає від учасників проекту надання додаткової інформації для верифікаційної групи, щоб оцінити відповідність до плану моніторингу;

(в) Запиту на подальші дії (ЗПД), який інформує учасників проекту про питання, що виникли у зв'язку із здійсненням моніторингу, та які повинні бути розглянуті протягом наступного верифікаційного періоду.

Верифікаційна група здійснює об'єктивну оцінку щодо того, чи дії, здійснені учасниками проекту, якщо такі мали місце, задовольняють відповідні висунуті питання, та повинна надати висновок щодо результатів верифікації.

Для забезпечення прозорості процесу перевірки, питання, які було порушено, викладені більш детально у протоколі верифікації в Додатку А.

3 РЕЗУЛЬТАТИ ВЕРИФІКАЦІЇ

В наступних розділах наведені результати верифікації.

Результати кабінетного огляду початкових документів моніторингу та висновки проведених опитувань під час відвідування місця впровадження проекту описані у протоколі верифікації в Додатку А.

Запити на роз'яснення, коригувальні і подальші дії наведені, якщо вони є, у наступних розділах і задокументовані у протоколі верифікації у Додатку А. В результаті верифікації проекту було висунуто 11 Запитів на коригувальні дії та 2 Запити на роз'яснення.

Номер в дужках наприкінці кожного розділу відповідає номеру параграфа «Керівництва з детермінації та верифікації».

3.1 Питання та ЗПД, які залишились невирішеними з попередніх верифікацій

Протягом процесу детермінації, проведеного АНО «Бюро Верітас Сертифікейшн» був висунутий один Запит на подальші дії (див. Детермінаційний Звіт № UKRAINE-det/0314/2011 від 10.08.2011):

ЗПД01. Будь-ласка, надайте документовану інструкцію для підтвердження того, що дані, що підлягають моніторингу, будуть зберігатися протягом двох років після останньої передачі одиниць скорочень викидів відповідно до Керівництва з детермінації та верифікації для СВ.

В ході даної верифікації з метою отримати роз'яснення стосовно того, яким чином ЗПД був врахований, верифікаційна група висунула Запит на роз'яснення 02. У відповідь учасники проекту надали Наказ про збереження даних, які збираються в рамках процесу моніторингу проекту. Даний Наказ встановлює зберігання даних, що підлягають моніторингу та необхідні для верифікації проекту, протягом двох років після останньої передачі одиниць скорочення викидів за проектом. Тому, базуючись на наданій документації, ЗПД вважається закритим.

3.2 Схвалення проекту залученими сторонами (90-91)

Проект був схвалений приймаючою Сторони, Україною, що підтверджується Листом-схвалення №2401/23/7 від 05.09.2011, виданим Державним агентством екологічних інвестицій України. Письмове схвалення з боку Швейцарії, іншої залученої Сторони, також було видане Призначеним координаційним органом цієї Сторони (Лист-схвалення № J294-0485, виданий Федеральним департаментом з охорони навколишнього середовища (FOEN) Швейцарії від 23.08.2011).

Вищенаведені письмові схвалення є безумовними.

Виявлені проблемні питання стосовно схвалення проекту залученими сторонами, відповіді учасників проекту та висновки БВС наведені у Додатку А, Таблиця 2 (див. ЗКД01).

3.3 Впровадження проекту (92-93)

Проект, що впроваджується ВАТ «Одесагаз», має на меті скорочення викидів парникових газів шляхом зміни структури споживання палива у промисловому, комунальному, адміністративному та приватному секторах Одеської області при заміні твердого та рідкого видів палива природним газом. Проектом передбачене будівництво та розширення газорозподільних систем (ГС) Одеської області, що також дозволить покращити енергоефективність виробництва теплової енергії внаслідок переходу існуючих теплових установок на природний газ, а також встановлення індивідуальних систем опалення і гарячого водопостачання, що характеризуються вищою ефективністю, порівняно з централізованими.

За відсутності проектної діяльності існуючі системи транспортування та підготовки енергоносія, а також системи тепlopостачання експлуатувалися б і надалі, що призвело б до використання кінцевими споживачами менш екологічних видів палива (мазут, вугілля, дизпаливо), яке генерувало б значну кількість парникових газів (ПГ) при згоранні. Цей сценарій вважається базовою лінією проекту.

Загалом проектна діяльність спрямована на забезпечення постачання газового палива (газифікацію) споживачам за рахунок будівництва і реконструкції газорозподільних мереж, заміну твердого та рідкого видів палива і електроенергії природним газом, підвищення ефективності використання теплової енергії та, як наслідок, скорочення викидів парникових газів в рамках Механізму Спільного Впровадження (СВ).

Впровадження проектних заходів розпочалося наприкінці 2003 року, як передбачено у детермінованій ПТД. Втім, досягнуті протягом 2003 року скорочення викидів консервативно виключені з обрахунку, і датою початку кредитного періоду прийнято 01.01.2004.

Статус реалізації проекту протягом звітного періоду 01.01.2008 – 30.06.2011, включаючи основні його етапи, надано у таблиці 2 нижче.

Таблиця 2. Стан впровадження проекту протягом періоду моніторингу

Найменування етапу				Рік впровадження
<i>Будівництво газорозподільних мереж (ГРМ)</i>				
Сталеві електрозварні труби	Високого тиску, км	Середнього тиску, км	Низького тиску, км	
	52,70	0,50	14,88	2008
	3,70	9,30	13,80	2009

	15,48	6,15	15,26	2010
	1,09	1,23	1,64	2011
Поліетиленові труби	54,85	52,48	35,58	2008
	14,02	5,69	7,19	2009
	2,27	22,99	15,38	2010
	1,92	2,52	1,48	2011
	<i>Встановлення приладів обліку газу</i>			
Лічильники	Фізичні особи, шт.			
	3422			2008
	5673			2009
	2190			2010
	3550			2011
<i>Будівництво газорегуляторних пунктів (шафних газорегуляторних пунктів), газорегуляторних установок</i>				
Газорегуляторний пункт, Шафний газорегуляторний пункт	Високого тиску, шт.	Середнього тиску, шт.		
	26	19		2008
	17	15		2009
	43	56		2010
	23	35		2011

Стан впровадження проектної діяльності протягом періоду моніторингу, що розглядається, відповідає детермінованій ПТД версії 02.

Верифікаційна група підтверджує, на основі візуального огляду та аналізу документації, що фізичні характеристики реалізації проекту СВ, в тому числі системи збору і зберігання даних, було впроваджено відповідно до ПТД.

Виявлені проблемні питання стосовно впровадження проекту, відповіді учасників проекту та висновки БВС наведені у Додатку А, Таблиці 2 (див. ЗКД02, ЗКД03, ЗР01).

3.4 Відповідність плану моніторингу методології ведення моніторингу (94-98)

Моніторинг проводився відповідно до ПТД, стосовно якої детермінація вважається завершеною та розміщена на сайті СВ РКЗК ООН.

Для розрахунку скорочень викидів враховувалися ключові фактори, такі як загальна кількість спожитого природного газу, дані про типи

палива, що споживалося абонентами до газифікації та інші, які впливають на викиди за базовою лінією, рівень активності за проектом та проектні викиди, а також ризики, пов'язані з проектом.

Джерела даних, що використовувались для розрахунку скорочень викидів, такі як відкалібровані належним чином вимірювальні прилади, дані підприємства, Національний кадастр антропогенних викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів в Україні, галузеві методики, опубліковані Національним агентством екологічних інвестицій офіційні дані щодо питомих викидів CO₂ в українській електромережі, офіційні дані Міністерства палива та енергетики України, є чітко визначеними, достовірними та прозорими.

Коефіцієнти викидів, у тому числі стандартні коефіцієнти викидів, відібрані ретельно зі збалансованою точністю і доцільністю, їх вибір був відповідним чином обґрунтований.

Розрахунок скорочень викидів базується на консервативних припущеннях та найбільш ймовірних сценаріях і є прозорим.

Виявлені проблемні питання щодо відповідності плану моніторингу методології ведення моніторингу, відповіді учасників проекту та висновки БВС наведені у Додатку А, Таблиці 2 (див. ЗКД04, ЗКД05, ЗКД06, ЗКД07, ЗКД08, ЗКД09).

3.5 Перегляд плану моніторингу (99-100)

Не застосовується.

3.6 Управління даними (101)

Дані та їх джерела, що наводяться у моніторинговому звіті, є чітко визначеними, достовірними і прозорими.

Здійснення процедур збору даних відбувається відповідно до плану моніторингу, включаючи процедури контролю та забезпечення якості. Моніторинг за проектом здійснюється відповідно до звичайної практики, встановленої на підприємстві у рамках існуючої системи збору даних, обліку та звітності. Схема збору даних в рамках моніторингу проекту представлена в розділі С.1 Звіту з моніторингу.

Дані щодо споживання природного газу щомісячно подаються юридичними особами до Служби обліку газу ВАТ «Одесагаз». Також Служба контролю за витрачанням газу споживачами для Одеського МПУ проводить щомісячні перевірки лічильників, оформлює акт, підписаний підприємством, і передає його до Служби обліку газу. Служба обліку газу ВАТ «Одесагаз» передає інформацію до Відділу режиму газопостачання, де вона обробляється програмою обліку

«Атлас СИБІЛ». Показники газопостачання, оброблені програмою «Атлас СИБІЛ», передаються до розробника проекту «VEMA S.A.». Інформація щодо споживання природного газу фізичними особами надходить до Абонентської служби ВАТ «Одесагаз» у вигляді оплачених рахунків споживачів. Служба контролю за витрачанням газу споживачами для Одеського МПУ також проводить щомісячні перевірки лічильників і передає акт, підписаний фізичною особою, до Абонентської служби ВАТ «Одесагаз». Остання обробляє отриману інформацію і заносить її в програму «Gasolina». Оброблені програмою «Gasolina» показники об'єму газопостачання передаються до розробника проекту компанії VEMA S.A. Довжина газорозподільних систем, реалізованих в рамках проекту, фіксується технічно-монтажною службою ВАТ «Одесагаз».

Функціонування обладнання для моніторингу, включаючи статус його калібрування, відповідає вимогам. Вимірювальне обладнання, яке використовується для моніторингу, обслуговується, проходить повірку та експлуатується відповідно до інструкцій виробника та галузевих стандартів; відповідні записи щодо вимірювальних приладів ведуться належним чином.

Свідоцтва та записи, необхідні для моніторингу, легко відстежуються. Вся інформація, необхідна для моніторингу ПГ та скорочення викидів, зберігається в паперовому або/та електронному форматах. Для обліку спожитого фізичними та юридичними особами природного газу використовуються електронні програми обліку «Атлас СИБІЛ» та «Gasoline», за належну роботу яких відповідає Служба програмного забезпечення ВАТ «Одесагаз».

Система управління та збору даних для проекту відповідає плану моніторингу.

Моніторинговий звіт надає достатньо інформації про призначені ролі, відповідальності та повноваження з реалізації та ведення процедур моніторингу, включаючи перевірку даних. Верифікаційна група підтверджує ефективність існуючої системи управління та операційної системи та визнала їх прийнятними для здійснення надійного моніторингу за проектом.

Виявлені проблемні питання щодо управління даними, відповіді учасників проекту та висновки БВС наведені у Додатку А, Таблиці 2 (див. ЗКД10, ЗКД11, ЗР02).

3.7 Верифікація програмної діяльності (102-110)

Не застосовується.

4 ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ВИСНОВОК

Компанія «Бюро Верітас Сертифікейшн» здійснила першу періодичну верифікацію за період з 01 січня 2008 року по 30 червня 2011 року проекту «Скорочення викидів парникових газів шляхом газифікації Одеської області» в Одеській обл., Україна, який застосовує специфічний підхід СВ. Верифікація проводилася на основі критеріїв РКЗК ООН та критеріїв приймаючої країни, а також відповідно до критеріїв, які забезпечують послідовну реалізацію проекту, моніторинг та звітність.

Верифікація складалася з трьох наступних етапів: i) кабінетний аналіз звітів з моніторингу, проектно-технічної документації, базового сценарію та плану моніторингу; ii) контрольні опитування зацікавлених сторін проекту; iii) вирішення проблемних питань та надання остаточного верифікаційного звіту та висновку.

Керівництво компанії «VEMA S.A.» несе відповідальність за підготовку даних про викиди ПГ і повідомлені скорочення викидів ПГ за проектом на основі моніторингового та верифікаційного плану, зазначених в остаточній ПТД версії 02. Розробка і ведення обліку даних та процедури звітності відповідають вказаному плану, включаючи розрахунок і визначення рівня скорочення викидів ПГ за проектом, та є відповідальністю керівництва проекту.

Компанія «Бюро Верітас Сертифікейшн» провела верифікацію Звіту з моніторингу за проектом, версія 02, за звітний період з 01.01.2008 по 30.06.2011, як зазначено далі. Компанія «Бюро Верітас Сертифікейшн» підтверджує, що проект впроваджується як заплановано та описано у схваленій проектно-технічній документації. Встановлене обладнання, яке є необхідним для скорочення викидів, працює надійно і відкаліброване належним чином. Наявна діюча система моніторингу, і проект генерує скорочення викидів ПГ.

Компанія «Бюро Верітас Сертифікейшн» може підтвердити, що рівень скорочення викидів ПГ розраховується без суттєвих похибок, упущень та хибних тверджень. Наш висновок стосується проектних викидів ПГ і повідомлених фактичних скорочень викидів ПГ, які стосуються схвалених базової лінії та моніторингу проекту та пов'язаних з ними документів. На основі інформації, розглянутої і оціненої нами, ми підтверджуємо з прийнятним рівнем достовірності наступні розрахунки:

Звітний період: з 01.01.2008 по 30.06.2011

Протягом періоду з 01.01.2008 по 31.12.2008

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Викиди базової лінії	: 2678541	т CO ₂ екв.
Проектні викиди	: 1698672	т CO ₂ екв.
Скорочення викидів	: 979869	т CO ₂ екв.

Протягом періоду з 01.01.2009 по 31.12.2009

Викиди базової лінії	: 2670037	т CO ₂ екв.
Проектні викиди	: 1683102	т CO ₂ екв.
Скорочення викидів	: 986935	т CO ₂ екв.

Протягом періоду з 01.01.2010 по 31.12.2010

Викиди базової лінії	: 2877646	т CO ₂ екв.
Проектні викиди	: 1802878	т CO ₂ екв.
Скорочення викидів	: 1074768	т CO ₂ екв.

Протягом періоду з 01.01.2011 по 30.06.2011

Викиди базової лінії	: 1552970	т CO ₂ екв.
Проектні викиди	: 977478	т CO ₂ екв.
Скорочення викидів	: 575492	т CO ₂ екв.

Загальна кількість за період з 01.01.2008 по 30.06.2011

Викиди базової лінії	: 9779194	т CO ₂ екв.
Проектні викиди	: 6162130	т CO ₂ екв.
Скорочення викидів	: 3617064	т CO ₂ екв.

5 ПОСИЛАННЯ

Документи категорії 1:

Документи надані учасниками проекту, що безпосередньо стосуються компонентів ПГ проекту.

- /1/ Звіт з моніторингу за період з 01.01.2008 по 30.06.2011, версія 01 від 11.08.2011
- /2/ Звіт з моніторингу за період з 01.01.2008 по 30.06.2011, версія 02 від 07.09.2011
- /3/ Додаток 1 до Звіту з Моніторингу за період 01.01.2008-30.06.2011. Значення параметрів моніторингу проекту за період з 01.01.2008 по 30.06.2011 (файл формату Excel)
- /4/ Додаток 2 до Звіту з Моніторингу за період 01.01.2008-30.06.2011. Реєстр газових мереж і газорозподільних пунктів з правореґулюючими документами (файл Excel)
- /5/ Додаток 3 до Звіту з Моніторингу за період 01.01.2008-30.06.2011. Обчислення скорочень викидів ПГ завдяки газифікації Одеської області (файл Excel)
- /6/ Додаток 4 до Звіту з Моніторингу за період 01.01.2008-30.06.2011. Типи вимірювального обладнання (файл Excel)
- /7/ Проектно-технічна документації проекту «Скорочення викидів парникових газів шляхом газифікації Одеської області», версія 02 від 05.08.2011
- /8/ Детермінаційний Звіт проекту «Скорочення викидів парникових газів шляхом газифікації Одеської області» № UKRAINE-det/0314/2011 від 10.08.2011, виданий компанією «Бюро Верітас Сертифікейшн»
- /9/ Лист-схвалення, виданий №2401/23/7 від 05.09.2011, виданий для проекту «Скорочення викидів парникових газів шляхом газифікації Одеської області» Державним агентством екологічних інвестицій України
- /10/ Лист-схвалення проекту за статтею 6 Кіотського протоколу (СВ) «Скорочення викидів парникових газів шляхом газифікації Одеської області» №J294-0485 виданий Федеральною службою з питань захисту довкілля (FOEN) Швейцарії від 23.08.2011

Документи категорії 2:

Базові документи, пов'язані з розробкою проекту та/або методологією, яка застосовується при розробці, або інші відповідні документи.

- /1/ «Керівництво щодо критеріїв для встановлення базової лінії та моніторингу», версія 02, НКСВ

- /2/ Схвалена методологія Механізму Чистого Розвитку АСМ0009 "Консолідована методологія базової лінії та моніторингу для переходу з вугілля або нафтового палива на природний газ", версія 3.2
- /3/ Національний кадастр антропогенних викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів в Україні за 1990-2009
- /4/ Звіт «Визначення зміни питомих енергетичних показників системи тепlopостачання при проведенні газифікації», розроблений організацією «УКРЕНЕРГОПРОМ-2» від 24.06.2011
- /5/ Наказ Національного агентства екологічних інвестицій України (НАЕІ) № 62 від 15.04.2011 р. про затвердження показників питомих викидів вуглекислого газу на 2008 рік
- /6/ Наказ Національного агентства екологічних інвестицій України (НАЕІ) № 63 від 15.04.2011 р. про затвердження показників питомих викидів вуглекислого газу на 2009 рік
- /7/ Наказ Національного агентства екологічних інвестицій України (НАЕІ) № 43 від 28.03.2011 р. про затвердження показників питомих викидів вуглекислого газу на 2010 рік
- /8/ Наказ Національного агентства екологічних інвестицій України (НАЕІ) № 75 від 12.05.2011 р. про затвердження показників питомих викидів вуглекислого газу на 2011 рік
- /9/ Робоче середовище програмного комплексу "Сибіл". Витяг з журналу фактичного споживання газу
- /10/ Робоче середовище програмного комплексу "Газоліна". Витяг з журналу фактичного споживання газу за період з 10.2009 по 08.2011 абонента з особовим рахунком 088248
- /11/ Акт обстеження від 11.10.10 абонента з особовим рахунком 088248 на підставі заміни АОГВ на котел Комбі
- /12/ Акт подачі/прийому природного газу за березень 2005 року. Акт від 31 березня 2005 р. між ОСББ "Дюковський", відповідальний за газове господарство Кіріков Ю.С. та ВАТ "Одесагаз", контролер СРГ Свищевська Ю.В.
- /13/ Акт подачі/прийому природного газу за лютий 2006 року. Акт від 28 лютого 2006 р. між ВАТ "ЮРТАЛ", відповідальний Волохін В.П. та ВАТ "Одесагаз", контролер СРГ Ульянова Є.В.
- /14/ Комінтернівська районна державна адміністрація. Інформація щодо основного виду палива, що використовувався в населених пунктах Комінтернівського району до газифікації
- /15/ Котовська районна державна адміністрація. Інформація щодо основного виду палива, що використовувався в населених пунктах Котовського району до газифікації
- /16/ Красноокнянська районна державна адміністрація. Інформація щодо основного виду палива, що використовувався в населених пунктах Красноокнянського району до газифікації
- /17/ Ширяївська районна державна адміністрація. Інформація щодо

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

- основного виду палива, що використовувався в населених пунктах Ширяївського району до газифікації
- /18/ Біляївська районна державна адміністрація. Інформація щодо основного виду палива, що використовувався в населених пунктах Біляївського району до газифікації
  - /19/ Додаток до Порядку переведення підприємств на резервні види палива затвердженого Постановою КМУ від 25.03.09 р. №263. Графік переведення промислових підприємств (Одеська область) на резервні види палива протягом опалювального періоду 2011/2012 р.
  - /20/ Акт прийому в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта системи газопостачання. Газопровід високого тиску смт. Лиманське, вул. Перемоги
  - /21/ Будівельний паспорт підземного (надземного) газопроводу, газового вводу, що побудовані монтажною ділянкою ВАТ "Одесагаз" згідно проекту 134 ГСН. Газопровід високого тиску за адресою смт. Лиманське, вул. Перемоги
  - /22/ Акт прийому в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта системи газопостачання. Підземний газопровід низького тиску с. Щербанка Роздільнянського району
  - /23/ Акт прийому-передачі основних коштів в експлуатацію ВАТ "Одесагаз"
  - /24/ Акт прийому в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта системи газопостачання. Надземний газопровід низького тиску в с. Єремівка
  - /25/ Акт прийому в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта системи газопостачання. Підземний газопровід високого тиску від АГРС Комінтернівське до с. Кремидівка Комінтернівського району Одеської області
  - /26/ Акт державної приймальної комісії про прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта. Газопостачання житлових будинків в м. Болград
  - /27/ Акт державної приймальної комісії про прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта. Газопровід високого тиску з ШРП південно-східної частини села Городне
  - /28/ Акт прийому в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта системи газопостачання. Газопровід низького тиску. Газифікація багатоквартирного житлового будинку в м. Болград, вул. 25 Чапаївської дивізії 65
  - /29/ Акт прийому в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта системи газопостачання. Підземний газопровід низького тиску. Газифікація багатоквартирного житлового будинку в м. Болград, вул. 25 Чапаєвської дивізії 63
  - /30/ Акт прийому в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта системи газопостачання. Підземний газопровід низького тиску. Газифікація багатоквартирного житлового будинку в м. Болград, вул. 25 Чапаєвської дивізії 60

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

- /31/ Графік проведення державної повірки побутових газових лічильників по УЕГГ на 2009 р.
- /32/ Графік проведення державної повірки побутових газових лічильників по КБО на 2009 р.
- /33/ Графік проведення державної повірки побутових газових лічильників по КБО на 2010 р.
- /34/ Графік проведення державної повірки побутових газових лічильників по УЕГГ на 2010 р.
- /35/ Графік проведення державної повірки побутових газових лічильників по КБО на 2011 р.
- /36/ Графік проведення державної повірки побутових газових лічильників по УЕГГ на 2011 р.
- /37/ Акт №312 установки газового лічильника після повірки
- /38/ Паспорт на лічильник газу №535
- /39/ Акт №312 зняття і передачі газового лічильника на повірку. Договір № 005173
- /40/ Заява до акту №312 від фізичної особи з проханням проведення повірки
- /41/ Акт №333 установки газового лічильника після повірки
- /42/ Акт №324 зняття і передачі газового лічильника на повірку. Договір № 005160
- /43/ Акт №311 установки газового лічильника після повірки
- /44/ Акт №162 установки газового лічильника після повірки
- /45/ Акт №153 установки газового лічильника після повірки
- /46/ Акт №139 установки газового лічильника після повірки
- /47/ Журнал реєстрації актів на зняття і установку БСГ після повірки в КБО
- /48/ Службовий чек 010437 до сплати за витрату природного газу на підставі лічильника
- /49/ Службовий чек 097778 до сплати за витрату природного газу на підставі лічильника
- /50/ Службовий чек 098735 до сплати за витрату природного газу на підставі лічильника
- /51/ Електронний вигляд баз даних (файл K0050-C від 13.03.2010) про споживання природного газу фізичними особами
- /52/ Відомість повірки існуючих БСГ і попередження про наявний борг

Список опитаних осіб:

Перелік осіб, які були опитані під час верифікації, або осіб, які надали іншу інформацію, що не включена до документів, перерахованих вище.

- /1/ Стрижак Сергій Анатолійович – голова служби експлуатації вуличних газопроводів та дворових введів ВАТ «Одесагаз»
- /2/ Орлова Наталія Геннадіївна – начальник виробничо-технічний відділу ВАТ «Одесагаз»
- /3/ Гіско Олена Миколаївна – голова відділу програмування ВАТ «Одесагаз»
- /4/ Погосов Олександр – Консультант проектів СВ компанії «VEMA S.A.»
- /5/ Воробйов Євген – Консультант проектів СВ компанії «VEMA S.A.»

ДОДАТОК А: ПРОТОКОЛ ВЕРИФІКАЦІЇ ПРОЕКТІВ СВ

БЮРО ВЕРІТАС СЕРТИФІКЕЙШН ХОЛДИНГ SAS

ПРОТОКОЛ ВЕРИФІКАЦІЇ

Таблиця 1. Контрольний перелік питань для верифікації відповідно до КЕРІВНИЦТВА СПІЛЬНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ З ДЕТЕРМІНАЦІЇ ТА ВЕРИФІКАЦІЇ (Версія 01)

Пункт КДВ	Контрольне питання	Результати перевірки	Остаточний висновок	Остаточний висновок
Схвалення проекту залученими Сторонами				
90	Чи надав Призначений координаційний орган як мінімум однієї із залучених Сторін, окрім приймаючої, письмове схвалення проекту не пізніше, ніж під час подання до секретаріату для публікації першого верифікаційного звіту, згідно з параграфом 38 Керівництва з СВ?	ЗКД01 Будь ласка, надайте письмове схвалення проекту з боку Сторони-спонсора. Будь ласка, наведіть необхідну інформацію стосовно схвалення проекту у відповідному розділі моніторингового звіту.	ЗКД01	Відповідає вимогам
91	Чи всі письмові схвалення проекту залученими Сторонами є безумовними?	Рішення очікує відповіді ЗКД01.	Очікує рішення	Відповідає вимогам

Впровадження проекту				
92	Чи був проект впроваджений відповідно до ПТД, детермінація якої вважається завершеною і яка є у переліку проектів СВ на веб-сайті РКЗК ООН?	<p>Впровадження заходів за проектом протягом періоду моніторингу здійснювалося відповідно до детермінованої ПТД версії 02. Детальну інформацію щодо збудованих елементів ГРС за департаментами та ділянками наведено у супровідному документі файлі Excel «Додаток 2. Реєстр газових мереж і ГРП з праворежуючими документами».</p> <p>ЗКД02 Будь ласка, надайте пояснення щодо різниці між скороченнями викидів, досягнутими протягом періоду моніторингу, та скороченнями викидів, зазначеними у детермінованій ПТД.</p> <p>ЗКД03 Кількість ОСВ, вказана у Таблиці 1, не співпадає з кількістю скорочення викидів, наведеною у розділі D 3М та супровідних файлах Excel. Будь ласка, внесіть виправлення у 3М.</p> <p>ЗР01 Будь ласка, вкажіть до якого</p>	<p>ЗКД02</p> <p>ЗКД03</p> <p>ЗР01</p>	<p>Відповідає вимогам</p> <p>Відповідає вимогам</p> <p>Відповідає вимогам</p>

BUREAU
VERITAS

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

		сектору застосування віднесено даний проект.		
93	Яким був статус виконання проекту протягом періоду моніторингу?	Впровадження проектних заходів відбувалося без відхилень від плану впровадження, який включено до детермінованої ПТД версії 02.	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам
Відповідність плану моніторингу				
94	Чи моніторинг було здійснено у відповідності до плану моніторингу, включеного до ПТД, детермінація якої вважається остаточною і включеною до переліку проектів на веб-сайті РКЗК ООН?	Моніторинг здійснювався у відповідності до плану моніторингу, зазначеного у ПТД, стосовно якої детермінація вважається остаточною. ЗКД04 Будь ласка, вкажіть у ЗМ як враховувались витрати від діяльності з видобутку нафти та вугілля, спалювання бензину транспортом під час перевезення дизельного пального та вугілля до кінцевих споживачів та витоків метану, що виникають при транспортуванні природного газу газотранспортною мережею, при обрахунку проектних викидів та кількості ОСВ. ЗКД05 Будь ласка, додайте до ЗМ алгоритм розрахунку коригючих	ЗКД04 ЗКД05 ЗКД06	Відповідає вимогам Відповідає вимогам Відповідає вимогам

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

		<p>коефіцієнтів $k_{m,fuel}$ та $k_{h,fuel}$ відповідно до плану моніторингу у ПТД версії 02.</p> <p>ЗКД06</p> <p>Для коефіцієнту викидів метану за умовчанням на технологічному газовому обладнанні у кінцевого споживача та коефіцієнту викидів метану за умовчанням при транспортуванні та розподіленні природного газу не вірно вказано одиниці виміру в ЗМ. Будь ласка, внесіть відповідні виправлення.</p>		
95 (a)	Чи були враховані ключові фактори, що впливають на викиди та обсяги чистої абсорбції за базовою лінією, ступінь впровадження проекту та викиди або джерела абсорбції, а також ризики, пов'язані з проектом, в залежності від обставин?	Для розрахунку скорочень викидів враховувалися ключові фактори, такі як загальна кількість спожитого природного газу, інформація про типи палива, що споживалося абонентами до газифікації, та інші, які впливають на викиди за базовою лінією, рівень активності за проектом та проектні викиди, а також ризики, пов'язані з проектом.	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам
95 (b)	Чи є джерела даних, що використовуються для розрахунку скорочення викидів або збільшення чистої	ЗКД07 Будь ласка, відкоригуйте ЗМ відповідно до плану моніторингу, що наведено у ПТД версії 02. Будь	ЗКД07	Відповідає вимогам

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

	абсорбції, чітко визначеними, надійними і прозорими?	ласка, додайте до розділу В таблиці з інформацією щодо джерел даних та періодичності моніторингу усіх параметрів, що використані для розрахунку проектних та базових викидів.		
95 (c)	Чи були обрані коефіцієнти викидів, включаючи значення коефіцієнтів викидів за замовчуванням, які використовувалися для розрахунку скорочень викидів або збільшення чистої абсорбції, з ретельним дотриманням балансу між точністю та раціональністю, і чи обґрунтовано такий вибір належним чином?	ЗКД08 Будь ласка, у розділі В ЗМ наведіть чіткі та простежувані посилання на джерела даних для таких параметрів: - коефіцієнт викидів вуглецю при спалюванні природного газу; - коефіцієнт окислення вуглецю при спалюванні природного газу; - коефіцієнт викидів метану за умовчанням при транспортуванні та розподіленні природного газу; - коефіцієнт викидів метану за умовчанням на технологічному газовому обладнанні у кінцевого споживача; - коефіцієнт емісії ПГ при зменшенні споживання електроенергії.	ЗКД08	Відповідає вимогам
95 (d)	Чи базується розрахунок скорочення викидів або збільшення обсягів чистої	ЗКД09 Будь ласка, додайте до ЗМ усі значення параметрів, які були	ЗКД09	Відповідає вимогам

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

	абсорбції на консервативних припущеннях та більш вірогідних сценаріях і є прозорим?	одержані в результаті моніторингу для кожного року протягом звітного періоду.		
Застосовується тільки до дрібномасштабних ПСВ				
96	Чи не було виявлено перевищення граничного значення, що класифікується для дрібномасштабних проектів СВ, протягом періоду моніторингу, базуючись на середньорічних показниках? Якщо ця межа перевищена, чи детермінований максимальний рівень скорочення викидів, приблизно визначений у ПТД для дрібномасштабного проекту СВ або групи таких проектів, за період моніторингу?	Не застосовується	Не застосовується	Не застосовується
Застосовується тільки до групи дрібномасштабних проектів СВ				
97 (a)	Чи не змінювався склад групи від того, що був визначений у F-JI-SSCBUNDLE?	Не застосовується	Не застосовується	Не застосовується
97 (b)	Якщо детермінація проводилася на основі загального плану моніторингу, чи надавали учасники проекту загальний звіт	Не застосовується	Не застосовується	Не застосовується

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

	з моніторингу?			
98	Якщо моніторинг базується на плані моніторингу, який передбачає збігання, хоча б частково, періодів моніторингу, чи є такі періоди для кожного компоненту проекту чітко визначеними у звіті з моніторингу? Чи не збігаються, хоча б частково, періоди моніторингу з тими, для яких верифікація, проведена раніше, вже вважається завершеною?	Не застосовується	Не застосовується	Не застосовується
Перегляд плану моніторингу				
Застосовується тільки у випадку перегляду плану моніторингу учасником проекту				
99 (a)	Чи надали учасники проекту відповідне обґрунтування для запропонованого перегляду?	Відхилення та зміни до зареєстрованого плану моніторингу відсутні.	Не застосовується	Не застосовується
99 (b)	Чи дозволяє запропонована зміна підвищити точність та/або застосування зібраної інформації у порівнянні з початковим планом моніторингу без зміни відповідних норм і правил складання планів з моніторингу?	Не застосовується	Не застосовується	Не застосовується

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Управління даними				
101 (a)	Чи процедури збору даних, включаючи процедури контролю та забезпечення якості, здійснюються згідно з планом моніторингу?	<p>Впровадження процедур збору даних, включаючи процедури контролю та забезпечення якості, здійснювалося згідно з ПТД та детермінованим планом моніторингу.</p> <p>ЗКД10</p> <p>Будь ласка, у розділі С ЗМ опишіть, яким чином на підприємстві здійснюється моніторинг споживання природного газу фізичними особами та юридичними особами.</p> <p>ЗКД11</p> <p>Будь ласка, додайте до ЗМ інформацію щодо залучення третіх сторін до моніторингу в рамках проекту.</p>	<p>ЗКД10</p> <p>ЗКД11</p>	<p>Відповідає вимогам</p> <p>Відповідає вимогам</p>
101 (b)	Чи функціонує належним чином обладнання, яке використовується для моніторингу, та чи проводиться його калібрування відповідно до вимог?	<p>Вимірювальне обладнання, призначене для моніторингу за проектом, експлуатується, проходить перевірку та обслуговується відповідно до інструкцій виробників та стандартів відповідної галузі.</p>	<p>Відповідає вимогам</p>	<p>Відповідає вимогам</p>

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

101 (c)	Чи простежуються належним чином дані та записи, що використовуються для моніторингу?	<p>Вся інформація, необхідна для моніторингу скорочення викидів ПГ зберігається в паперовому та/або електронному форматах.</p> <p>Протягом детермінації проекту АНО висунула Запит на подальші дії, щодо видання документованого розпорядження/наказу про збереження даних, необхідних для моніторингу та розрахунку скорочень викидів протягом 2 років після останньої передачі ОСВ. Тому було висунуто ЗР.</p> <p>ЗР02</p> <p>Будь ласка, надайте документоване розпорядження/наказ про збереження даних АНО для перевірки.</p>	ЗР02	Відповідає вимогам
101 (d)	Чи відповідає система збору та управління даними проекту плану моніторингу?	Система збору та управління даними проекту відповідає ПТД та плану моніторингу. Верифікаційна група підтверджує ефективність існуючих системи управління та операційної системи та вважає їх придатними для надійного моніторингу проекту.	Відповідає вимогам	Відповідає вимогам

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Верифікація програм діяльності (додаткові елементи для оцінки)				
102	Чи не додано до Програмної діяльності СВ Програмного проекту, який ще не було верифіковано?	Не застосовується	Не застосовується	Не застосовується
103	Чи потрібно перевіряти верифікацію, що базується на звітах про моніторинг всіх програмних проектів СВ?	Не застосовується	Не застосовується	Не застосовується
103	Чи гарантує верифікація точність і помірність скорочення викидів або збільшення обсягів чистої абсорбції у результаті діяльності відповідно до кожного Програмного проекту?	Не застосовується	Не застосовується	Не застосовується
104	Чи не збігається, хоча б частково, період моніторингу з попередніми моніторинговими періодами?	Не застосовується	Не застосовується	Не застосовується
105	Якщо АНО дізнається про помилково включеного Програмного проекту СВ, то чи повинен АНО повідомляти в письмовому вигляді про це Комітет з нагляду проектами СВ?	Не застосовується	Не застосовується	Не застосовується

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

Застосовується тільки до підходу, що базується на вибіркових перевірках				
106	<p>Чи передбачається у плані вибіркових перевірок, який підготовлений АНО:</p> <p>(а) Описання принципу відбору зразку, беручи до уваги наступні фактори:</p> <p>(і) Для кожної процедури верифікації, яка використовує вибірковий підхід, вибір зразку повинен у достатній мірі представляти Програмний проект у рамках програми діяльності СВ, екстраполяція на Програмні проекти, визначена для такої перевірки, є доцільною, беручи до уваги відмінності між характеристиками Програмних проектів, як:</p> <ul style="list-style-type: none"> – типи Програмних проектів; – складність технологій, що застосовуються, та/або заходів, що використовуються; – географічне розташування всіх Програмних проектів; 	Не застосовується	Не застосовується	Не застосовується

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

	<ul style="list-style-type: none"> – обсяги очікуваного скорочення викидів від Програмних проектів СВ, що верифікуються; – кількість Програмних проектів, для яких проводиться верифікація скорочення викидів; – тривалість моніторингових періодів Програмних проектів, що мають бути верифіковані; та – зразки, обрані для попередніх верифікацій, якщо такі мали місце. 			
107	Чи готовий план відбору зразків разом з верифікаційним звітом та супровідними документами до публікації через секретаріат?	Не застосовується	Не застосовується	Не застосовується
108	Чи проводив АНО перевірку на місцях у кількості, яка дорівнює принаймні кореню квадратному (здійснюючи округлення до більшого цілого числа) з загальної кількості Програмних проектів? Якщо АНО не здійснює	Не застосовується	Не застосовується	Не застосовується

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

	перевірки об'єкта або здійснює меншу кількість візитів, ніж квадратний корінь з числа загальної кількості Програмних проектів, здійснюючи округлення до більшого цілого числа, то чи надає АНО логічне пояснення і обґрунтування цього?			
109	Чи є доступним вибірково план для подання в секретаріат для прогнозованої оцінки Комітетом з нагляду за проектами СВ? (Вибірково)	Не застосовується	Не застосовується	Не застосовується
110	Якщо АНО дізнався про включення обманним чином Програмного проекту, шахрайство під час моніторингу Програмного проекту чи завищені показники скорочення викидів, заявлених в програмі діяльності СВ, то чи повідомило АНО Комітет з нагляду за проектами СВ про таке шахрайство в письмовому вигляді?	Не застосовується	Не застосовується	Не застосовується

Таблиця 2 Вирішення Запитів на коригувальні дії та Запитів на роз'яснення

Запити на коригувальні дії та Запити на роз'яснення від верифікаційної групи	Посилання на питання із переліку табл. 1	Стислий виклад відповіді учасника проекту	Висновок верифікаційної групи
<p>ЗКД01 Будь ласка, надайте письмове схвалення проекту з боку Сторони-спонсора. Будь ласка, наведіть необхідну інформацію стосовно схвалення проекту у відповідному розділі моніторингового звіту.</p>	90	<p>Проект був схвалений країною-покупцем скорочень викидів ПГ – Швейцарією, що підтверджується Листом-схвалення №J294-0485, виданим Федеральним департаментом з охорони навколишнього середовища (FOEN) 23.08.2011. Відповідні листи-схвалення проекту були надані верифікаційній групі для вивчення.</p>	<p>Надане схвалення проекту країною-спонсором було перевірене. Питання закрито на основі наданої документації та відповідних виправлень у ЗМ.</p>

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

<p>ЗКД02 Будь ласка, надайте пояснення щодо різниці між скороченнями викидів, досягнутим протягом періоду моніторингу, та скороченнями викидів, зазначеними у детермінованій ПТД.</p>	92	<p>Пояснення щодо різниці між скороченнями викидів, досягнутими протягом поточного періоду моніторингу, та скороченнями викидів, зазначеними у детермінованій ПТД, було надано в 3М версії 02.</p> <p>Для кількісної оцінки скорочень викидів ПГ у ПТД були використані значення деяких параметрів (нижча теплота згорання усіх видів палив, коефіцієнти викидів вуглецю при спалюванні палива, коефіцієнти окислення вуглецю при спалюванні палива), які наведені в Національному кадастрі антропогенних викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів за 1990-2009, наданому Державним агентством екологічних інвестицій України до РКЗК ООН 08.06.2011 (остання версія на момент підготовки ПТД). Водночас, відповідно до затвердженої у ПТД методології моніторингу, для розрахунку кількості ОСВ для кожного звітного року моніторингового періоду були застосовані актуальні для кожного року значення. Тому фактична розрахована кількість скорочень викидів для кожного проектного року дещо відрізняється від тих значень, які були передбачені у ПТД.</p>	<p>Питання закрито на основі наданої інформації та внесених виправлень у 3М версії 02.</p>
--	----	---	--

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

<p>ЗКД03 Обсяг скорочення викидів, вказаний у Таблиці 1, не співпадає з обсягом скорочення викидів, наведеним у розділі D 3М та супровідних файлах Excel. Будь ласка, внесіть виправлення у 3М.</p>	92	Кількість ОСВ, вказана у Таблиці 1, розділі D 3М та супровідних файлах Excel, була перевірена. Необхідні виправлення були внесені у 3М версії 02.	Питання закрито, враховуючи внесені у 3М поправки.
<p>ЗКД04 Будь ласка, вкажіть у 3М як враховувались витoki від діяльності з видобутку нафти та вугілля, спалювання бензину транспортом під час перевезення дизельного пального та вугілля до кінцевих споживачів та витоків метану, що виникають при транспортуванні природного газу газотранспортною мережею, при обрахунку проектних викидів та скорочення викидів.</p>	94	Відповідно до методології, наведеної у детермінованій ПТД версії 02, немає жодних витоків, пов'язаних з цим проектом. Непрямі сторонні витoki ПГ CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O від діяльності з видобутку нафти та вугілля, спалювання бензину транспортом під час перевезення дизельного пального та вугілля до кінцевих споживачів виключені з консервативних міркувань. Згідно з ПТД, витoki метану, що виникають при транспортуванні природного газу газотранспортною мережею, включені до проектних викидів. Необхідні пояснення було додано до 3М версії 02.	Питання закрито на основі наданих пояснень та відповідних виправлень у 3М версії 02.

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

ЗКД05 Будь ласка, додайте до ЗМ алгоритм розрахунку коригючих коефіцієнтів $k_{m,fuel}$ та $k_{h,fuel}$ відповідно до плану моніторингу у ПТД версії 02.	94	Формули для розрахунку коригюючих коефіцієнтів (відповідно до плану моніторингу) було додано до розділу D ЗМ версії 02.	Питання закрито на основі виправлень у ЗМ версії 02.
ЗКД06 Для коефіцієнту викидів метану за умовчанням на технологічному газовому обладнанні у кінцевого споживача та коефіцієнту викидів метану за умовчанням при транспортуванні та розподіленні природного газу не вірно вказано одиниці виміру в ЗМ. Будь ласка, внесіть відповідні виправлення.	94	Необхідні виправлення були внесені у ЗМ версії 02.	ЗМ версії 02 було перевірено. Питання закрито на основі внесених виправлень.

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

<p>ЗКД07 Будь ласка, відкоригуйте ЗМ відповідно до плану моніторингу, що наведено у ПТД версії 02. Будь ласка, додайте до розділу В таблиці з інформацією щодо джерел даних та періодичності моніторингу усіх параметрів, що використані для розрахунку проектних та базових викидів.</p>	<p>95 (b)</p>	<p>Зауваження було враховано у ЗМ версії 02. Таблиці з інформацією щодо джерел даних та періодичності моніторингу усіх параметрів (що підлягають періодичному моніторингу, а також фіксованих параметрів), використаних для розрахунку проектних та базових викидів, було включено до розділу В ЗМ версії 02.</p>	<p>ЗМ версії 02 було перевірено. Питання закрито на основі внесених виправлень.</p>
--	---------------	---	---

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

<p>ЗКД08 Будь ласка, у розділі В ЗМ наведіть чіткі та простежувані посилання на джерела даних для таких параметрів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - коефіцієнт викидів вуглецю при спалюванні природного газу; - коефіцієнт окислення вуглецю при спалюванні природного газу; - коефіцієнт викидів метану за умовчанням при транспортуванні та розподіленні природного газу; - коефіцієнт викидів метану за умовчанням на технологічному газовому обладнанні у кінцевого споживача; - коефіцієнт емісії ПГ при зменшенні споживання електроенергії. 	95 (с)	<p>Необхідні посилання на джерела даних для коефіцієнту викидів вуглецю при спалюванні природного газу, коефіцієнту окислення вуглецю при спалюванні природного газу, коефіцієнту викидів метану за умовчанням при транспортуванні та розподіленні природного газу, коефіцієнту викидів метану за умовчанням на технологічному газовому обладнанні у кінцевого споживача та коефіцієнту емісії ПГ при зменшенні споживання електроенергії були додані до ЗМ версії 02.</p>	<p>ЗМ версії 02 було перевірено. Питання закрито на основі внесених виправлень.</p>
--	--------	--	---

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

<p>ЗКД09 Будь ласка, додайте до ЗМ усі значення параметрів, які були одержані в результаті моніторингу для кожного року протягом звітного періоду.</p>	<p>95 (d)</p>	<p>Відповідна інформація було додано у Додаток 1 – Значення параметрів моніторингу проекту за період 01/01/2008 - 30/06/2011.</p>	<p>ЗМ версії 02 було перевірено. Питання закрито на основі внесених виправлень.</p>
---	---------------	---	---

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

<p>ЗКД10 Будь ласка, у розділі С ЗМ опишіть, яким чином на підприємстві здійснюється моніторинг споживання природного газу фізичними особами та юридичними особами.</p>	<p>101 (a)</p>	<p>Зауваження враховане у ЗМ версії 02. Контроль споживання газового палива фізичними особами підприємством ВАТ «Одесагаз» здійснюється наступним шляхом: 1. Служба контролю за витрачанням газу споживачами проводить щомісячні перевірки лічильників, оформлює акт підписаний фізичною особою і передає його до Абонентської служби. 2. Банківські заклади передають інформацію щодо газоспоживання у вигляді оплачених рахунків до Абонентської служби ВАТ «Одесагаз». 3. Абонентська служба обробляє отриману інформацію і заносить її в програму «Gasolina». 4. Показники об'єму газопостачання, оброблені програмою «Gasolina», передаються до розробника проекту «VEMA S.A.».</p> <p>Контроль споживання природного газу юридичними особами підприємством ВАТ «Одесагаз» здійснюється наступним шляхом: 1. Юридичні особи щомісячно подають інформацію щодо споживання газу в Службу обліку газу. 2. Служба контролю за витрачанням газу споживачами проводить щомісячні перевірки лічильників, оформлює акт, підписаний підприємством, і передає його до Служби обліку газу. 3. Служба обліку газу передає інформацію</p>	<p>Питання закрито на основі наданої інформації та внесених у ЗМ виправлень.</p>
			40

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

<p>ЗКД11 Будь ласка, додайте до ЗМ інформацію щодо залучення третіх сторін до моніторингу в рамках проекту.</p>	101 (a)	<p>Зауваження враховане у ЗМ версії 02. Згідно з пунктом 6 Типового договору про надання послуг з газопостачання, затвердженого постановою НКРЕ від 04.01.2000 № 1 (zareєстрований в Мінюсті 01.02.2000 за № 57/4278) здійснення технічного обслуговування внутрішньобудинкових систем газопостачання (газопроводів низького тиску, лічильників газу, газових приладів, пристроїв, необхідних для використання газу в побуті) є обов'язком газотранспортної організації. Калібрування та повірку лічильників газу юридичних осіб виконують відповідні департаменти цих підприємств. Періодично ВАТ «Одесагаз» здійснює контроль за виконанням повірок та калібрувань лічильників газу, проведених юридичними особами.</p>	<p>Питання закрито на основі наданої інформації та внесених у ЗМ виправлень.</p>
<p>ЗР01 Будь ласка, вкажіть до якого сектору застосування віднесено даний проект.</p>	92	<p>Проект належить до сектору застосування – 3 «Енергоспоживання». Цю інформацію включено до ЗМ версії 02.</p>	<p>ЗМ версії 02 було перевірено. Питання закрито.</p>

**BUREAU
VERITAS**

ВЕРИФІКАЦІЙНИЙ ЗВІТ

ЗР02 Будь ласка, надайте документоване розпорядження/наказ про збереження даних АНО для перевірки.	101 (с)	Наказ про збереження даних, які збиралися в рамках моніторингу проекту було надано верифікаційній групі для перевірки.	Питання закрито на основі наданої документації.
--	---------	--	---